

РЕШЕНИЕ

№ 13934

гр. София, 23.04.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 43 състав, в
публично заседание на 16.04.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Весела Цанкова

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на
прокурора Камелия Николова, като разглежда дело номер **2702** по описа за **2025**
година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. с
чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците /ЗУБ/.

Образувано е по жалба на М. А. А., [дата на раждане] , гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], чрез адв.
К. С., САК, със съдебен адрес [населено място], [улица] – партер против Решение № 1749/17. 02.
2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75,
ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и
хуманитарен статут.

С жалбата се иска отмяна на решението като незаконосъобразно, поради противоречие с целта на
закона, с материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените
правила. Правят се възражения, че в нарушение на чл. 75, ал.2 от ЗУБ административният орган
не е обсъдил заявената информация и не е предоставил статут на бежанец поради вменено
политическо мнение, на основание чл. 8, ал.1 и ал. 2 от ЗУБ. Жалбоподателят е заявил, че за него
има риск от мобилизиране както от страна на правителствените сили, така и от страна на
кюрдските бунтовници. Неотбиването на военна служба в С. води до обоснован страх от
преследване, съществува и риск молителят да бъде принуден да извърши деяния, които се
квалифицират като „военни престъпления“ или „престъпления срещу човечеството“, въпреки
нежеланието му да участва в подобни дейности. Оспорва като неправилен и извода на
административния орган за неприложимост на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ. Счита ситуацията в С. за
несигурна и опасна. Връщането в страната по произход води до риск от тежки посегателства,
достигащи ниво на преследване. Връщането е и в нарушение на чл.4 от ХОПЕС и чл. 3 от ЕКПЧ.

В хода на съдебното производство възраженията се поддържат лично от жалбоподателя и чрез адв. С..

Ответникът – председателят на ДАБ при МС, чрез юрисконсулт Г., в писмени бележки излага доводи за неоснователност на жалбата.

Прокурор Н. от СГП дава заключение, че жалбата е неоснователна, не са налице предпоставките за предоставяне на международна закрила на чуждия гражданин.

Административен съд София - град, I отделение, 43 - ти състав, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Производството за закрила е започнало по молба за международна закрила с вх. № ПМЗ – ОК-351/11. 11. 2024 г. на РПЦ – С., подадена от М. А. А., роден на 01. 01. 2007 г. в [населено място], гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН], от мъжки пол, арабин по народност, вероизповедание: мюсюлманин - сунит, неженен, с лични данни установени въз основа на декларация по чл. 30, ал.1, т. 3 от ЗУБ. На 01. 01. 2025 г. е навършил 18 г. и не е дете по смисъла на чл. 2 от ЗЗДет.

В производството на основание чл. 63а и сл. от ЗУБ е проведено интервю с кандидата за закрила при спазване на разписаните в посочените разпоредби правила – предварително уведомяване на кандидата на разбираем за него език. Проведено е в присъствието на преводач от и на арабски език.

Видно от протокола за проведено интервю с рег. № 16301/05.12.2024 г., М. А. А. твърди, че е напуснал нелегално С. за Турция. В Турция останал да живее три години и шест месеца. Решението за напускане на страната по произход взел поради липсата на работа. Има роднини в Турция, които са получили документи за легално пребиваване. Той опитал веднъж да се регистрира, но не получил документи. Работил през цялото време нелегално. Напуснал Турция поради дискриминационно отношение. В България е заедно с брат си, целта им първоначално е била Германия. По време на интервюто посочва, че в страната по произход не е имал проблеми поради етническата си принадлежност, нито заради изповядваната от него религия. Не е членувал в политическа партия или организация, не е служил в армията, не е получавал призовки или повиквателни, не е търсен по повод мобилизация. Не е членувал във военна групировка, не е имал проблеми с властите в С.. Поддържа връзка с родителите си, които останали в С.. Казвали, че положението не е добре, няма работа и всичко е скъпо, специално хранителните стоки. Не желае да се върне в страната по произход, защото там няма работа. Нито той, нито семейството му са били заплашвани в С., не му е оказвано насилие, не е бил арестуван, задържан, не е съден, не е осъждан. Заявява, че се страхува от войната.

Получено е становище от ДАНС с рег. № М - 20588/30. 12. 2024 г., че не възражава да бъде предоставена закрила на М. А. А., гражданин на С., в случай, че отговаря на условията на ЗУБ.

Изготвено е становище от А. К., младши експерт в отдел „ПМЗ– кв. О. купел“, РПЦ – С., с което е направено предложение да се откаже предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут на чужденеца.

При така изложената фактическа обстановка, ответникът е направил извод, че не са налице предпоставки за предоставяне на статут на бежанец по ЗУБ, тъй като чужденецът не е направил релевантни твърдения за осъществено спрямо него преследване по причини: раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група- не е налице „основателно опасение от преследване“. Молбата за предоставяне на международна закрила е мотивирана с липсата на работа в С. и финансови проблеми, чужденецът не е бежанец, а икономически мигрант. Направен е извод, че няма данни за осъществено преследване спрямо него или риск от такова в бъдеще.

В оспореното решение са изложени доводи, че кандидатът за международна закрила не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 ЗУБ. Въз основа на справката относно обстановката в С. е прието, че има спорадични актове на насилие, които не могат да се оценят като въоръжен конфликт, нито нивото на насилие е такова, че да застрашава всеки граждан, върнат на територията на страната и няма основание за предоставяне на субсидиарна закрила по чл. 9, ал.1, т. 3 от ЗУБ. Падането на режима на Б. А. слага край на вътрешните въоръжени конфликти и ситуацията в страната се подобрява. С тези мотиви решаващият орган е стигнал до извода, че не са налице предпоставките освен по чл. 8 от ЗУБ, така и по чл. 9, ал. 1-3 и ал. 8 за предоставяне на кандидата на хуманитарен статут. С оглед изложеното, по молбата на М. А. А., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН] е отказано предоставяне на международна закрила с оспореното решение.

Ответникът е представил и по делото е приета актуална справка от 08.04.2025г. за обществено - политическата обстановка в Сирийска арабска република.

От страна на жалбоподателя е представена Позиция на ВКБООН от декември 2024 г. относно връщане в Сирийска арабска република.

От правна страна: Жалбата е процесуално допустима като подадена в срок, от адресата на акта, срещу акт, който подлежи на съдебен контрол.

Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореното решение е постановено от компетентен орган –председателят на ДАБ, предвид правомощията на този орган по чл.75, ал.1 ЗУБ. С оглед изложеното се прави изводът, че ответникът е надлежен орган и е постановил валиден административен акт.

В административното производство са спазени регламентираните правила в чл. 58 и следващите от ЗУБ – приета е молба за международна закрила от М. А. А., роден на 01. 01. 2007 г., гражданин на С., ЛНЧ7003562917, същият е уведомен на разбираем за него език относно процедурата, която следва, видно от положен подпис върху писмено копие на Указанията, в проведеното интервю са участвали преводач от арабски език, дадена е възможност на кандидата да изложи историята си, зададени са му уточняващи въпроси.

Съдът счита, че актът е мотивиран, постановен е при изяснена фактическа обстановка, както и е обсъждана е актуалната ситуация в С., като са цитирани в решението различни източници на информация, и е формиран извод, че в действителност обстановката в С. не е достигнала прага на всеобхватно насилие в рамките на вътрешен въоръжен конфликт.

Съдът намира така постановеното решение за съответно на материалния закон.

В чл. 73 от ЗУБ е посочено, че молбите за предоставяне на статут се разглеждат от Държавната агенция за бежанците, като най-напред се извършва преценка за предоставяне на статут на бежанец. В случай че статут на бежанец не бъде предоставен, се разглежда необходимостта от предоставяне на хуманитарен статут. В разпоредбата на чл. 8, ал. 1 от ЗУБ е визирано, че статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея.

Съгласно чл. 8, ал. 4 и 5 от ЗУБ, преследване е нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повторяемост, като действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация.

Правилно административният орган е обосновал извод за липса на предпоставките за приложение на чл. 8, ал. 1 ЗУБ, тъй като в процесния случай по отношение на чужденеца не са налице конкретни данни и доказателства, които да обосноват извод за основателен страх от преследване поради неговата раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група, политическо мнение или убеждение. Кандидатът посочва при проведеното интервю, че същият не е членувал в политическа партия или организация, както и във въоръжена групировка, както и че не е имал проблеми с официалните власти в страната на произход. Мотивите за напускане на страната по произход от една страна са финансови, а от друга страна е общата ситуация на несигурност в С.. Икономическите и битови причини не попадат в обхвата на ЗУБ като основания за предоставяне на международна закрила. Относно общата ситуация на несигурност, следва да се има предвид, че ситуацията в С. е променена и режимът на Б. А. е свален от власт, с което вътрешният въоръжен конфликт е разрешен. Данните от бежанската история обосновават извод за липсата на основания по чл.8, ал. 1 от ЗУБ за предоставяне на статут на бежанец.

Не е основателно позоваването на чл. 8, ал. 5, т. 5 от ЗУБ. Бежанската история, изложена по време на интервюто не съдържа данни за опасност от наказателно преследване или наказания за отказ да бъде отбита военна служба в случай на военни действия, когато военната служба би предполагала извършването на престъпление или на деяние по чл. 12, ал. 1, т. 1 – 3. Промяната на ситуацията в С. и прекратяването на вътрешния въоръжен конфликт с официалните власти с падането на режима на Б. А. изключва възможността от участие във военни действия и извършване на военни престъпления.

Действителните причини за напускане на страната на произход не са свързани с осъществено преследване спрямо чуждия гражданин или опасения от преследване в бъдеще, а с желание за по – добра работа и финансови възможности. Тези причини попадат извън основанията за предоставяне на международна закрила по ЗУБ.

По отношение на основанията за предоставяне на хуманитарен статут спрямо чужденеца по чл. 9 ЗУБ - също изводите на ответника са правилни. Предвид данните, съдържащи се в интервюто на молителя, решаващият орган е приел, че липсват доказателства жалбоподателят да е бил изложен на реална опасност от тежки посегателства по чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ - като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко и унизително отнасяне, или наказание. Не се установява да е напуснал след като е изложен на реална опасност от тежки посегателства /такива по чл. 9, ал. 2/, като смъртно наказание или екзекуция, изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание, тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт. В тази връзка, както вече беше посочено, самият жалбоподател твърди, че не е имал проблеми с официалните власти, не е бил задържан, съден или осъждан, не твърди също така спрямо него да е оказвано насилие. Следователно, споделят се от съда изводите на административния орган за липса на основания за предоставяне на хуманитарен статут на основание чл. 9, ал. 1, т. 1 и 2 ЗУБ.

Относно приложението на разпоредбата на т.3 на чл. 9 ЗУБ, регламентираща предоставяне на закрила при реална опасност от тежки и лични заплахи, срещу живота и личността му като гражданско лице поради безогледно насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт, следва да бъде отбелязано, че при разглеждането на този въпрос съдът съобразява и решение на Съда на Европейския съюз от 17 февруари 2009 г. по дело C-465/2007 г., съгласно което използваните изрази „смъртното наказание“, „екзекуцията“, както и „изтезанието или нечовешкото или унизителното отнасяне или наказание, наложени на молител“ в член 15, букви а) и б) от Директива 2004/83/ЕО, абсолютно идентични на тези, посочени в Закона за убежището

и бежанците, обхващат ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. От друга страна, посегателството, дефинирано в член 15, буква в) от Директивата като изразяващо се в „тежки и лични заплахи срещу живота или личността“ на молителя, обхваща една по - обща опасност от посегателство -по - скоро се имат предвид в по-широк план „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице, отколкото определени насилия. Освен това тези заплахи са присъщи на обща ситуация на „въоръжен вътрешен или международен конфликт“. На последно място, разглежданото насилие в основата на посочените заплахи е квалифицирано като „безогледно“ -термин, който предполага, че насилието може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение. В този контекст изразът „лични“ трябва да се разбира като обхващащ посегателства, насочени срещу цивилни лица без оглед на тяхната самоличност, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата.

В това отношение следва да се уточни, че колкото по -способен е евентуално молителят да докаже, че е специфично засегнат поради присъщи на личното му положение елементи, толкова по - ниска ще бъде степента на безогледно насилие, която се изисква, за да може той да търси субсидиарната закрила. Съгласно посоченото решение на съда на Европейския съюз член 15, буква в) от Директивата във връзка с член 2, буква д) от същата директива трябва да се тълкува в смисъл, че: съществуването на тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя за субсидиарна закрила не е подчинено на условието последният да представи доказателство, че той представлява специфична цел поради присъщи на неговото лично положение елементи съществуването на такива заплахи може по изключение да се счита за установено, когато степента на характеризиращото протичащия въоръжен конфликт безогледно насилие, преценявана от компетентните национални власти, сезирани с молба за субсидиарна закрила, или от юрисдикциите на държава членка, пред които се обжалва решение за отхвърляне на такава молба, достига толкова високо ниво, че съществуват сериозни и потвърдени основания да се смята, че цивилно лице, върнато в съответната страна или евентуално в съответния регион, поради самия факт на присъствието си на тяхната територия се излага на реална опасност да претърпи посочените заплахи.

Реална опасност за жалбоподателя да претърпи тежките заплахи, посочени в член 15, буква в) от Директивата не съществува, както и няма нарушение на принципа „забрана за връщане“ във връзка с настъпилата промяна в обществено –политическата обстановка в С.. Не са налице и разширенията, дадени в тълкувателно решение на Съда на Европейските общности от 17 февруари 2009г. по дело № C-465/07 и тълкувателно решение на Съда на Европейския съюз от 30 януари 2014г. по дело № C-285/12 по тълкуването на чл.15, б. “в“ от директива 2011/95/ЕС, които се преценяват във връзка с прилагане единствено на нормата на чл.9, ал.1, т.3 от ЗУБ.

Актуалната справка към 08. 04. 2025 г. съдържа данни за интегриране в новите административни структури на представители на различни групировки, създаване на съвместни комитети и механизми за представителство във властовите структури. Между

тях е постигната договорка да се улесни завръщането на разселените сирийски арабски бежанци и да им се осигурят подходящи условия за живот. На 13 март 2025 г. временният президент на С. А. ал Ш. подписва конституционна декларация, обхващаща петгодишен преходен период. Сирийският президент обявява преходно правителство в нов разширен и приобщаващ кабинет. Увеличава се броят на завръщащите се в страната сирийски граждани от съседни страни и други региони. В бюлетин на ВКБООН се посочва, че считано от 8 декември 2024 г., към 27 варт 2025 г., 371 900 сирийци са се завърнали обратно в С. от съседни страни. Общият брой на хората, преминали обратно в С. възлиза на 732 700 души. От вътрешно разселените лица 926 000 души са се завърнали в районите си на произход. Има нужда от хуманитарна помощ, но ВКБООН продължава да играе ключова роля в подкрепата на разселените и завърналите се в С. лица.

Всичко това води до извода, обоснован и от административния орган, че за М. А. А., роден на 01. 01. 2007 г., гражданин на С., ЛНЧ7003562917 не съществува реална опасност от тежки посегателства по смисъла на чл. 9, ал. 1-3 от ЗУБ при завръщането му в С..

Не е нарушена и забраната по чл. 4, ал. 3 от ЗУБ, при връщане в С. на М. А. А. няма да бъдат застрашени неговият живот или свобода по причина на раса, религия, националност, принадлежност към определена социална група или политическо мнение. Той няма да бъде изложен на опасност от изтезания или други форми на жестоко, нечовешко или унизително отнасяне или наказание. Нито личната му бежанска история, нито ситуацията в С. възпрепятстват връщането в страната по произход, при спазване на разпоредбата на чл. 4, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът счита и че за М. А. А. Турция се явява „трета сигурна страна“ по смисъла на §1, т. 9 от ДР на ЗУБ. В този смисъл е и решение №247/3 април 2024 г. на Министерския съвет, с което се приема, че Турция е трета сигурна страна. Следва да се има предвид, че преди да дойде в България чуждият гражданин е живял и работил три години и половина в Турция.

Относно позицията на ВКБООН, в нея се съдържат препоръки относно връщането на сирийски граждани в страната по произход. Те са свързани с несигурната и неясна ситуация в С. към декември 2024г., която обаче се променя в положителна насока. Позицията е обща, съотнесена към изложената от чужденеца бежанска история не предполага предоставяне на статут само на основание произход. От обсъдените данни за ситуацията в С. може да се направи извод за значително подобрение на общественно-политическата обстановка, наблюдава се значително по-малък брой въоръжени сили, а националната коалиция на сирийските опозиционни сили се е ангажирала да завърши прехвърлянето на властта към преходен управляващ орган с пълни изпълнителни правомощия, проправяйки пътя към свободна и демократична С.. Не са налице основания в конкретния случай за уважаване на молбата за предоставяне на международна закрила. С оглед изложеното, правилно ответникът по същество е приел, че молбата е неоснователна и я е оставил без уважение, поради което и жалбата следва да се отхвърли. На основание чл. 172, ал.2 от АПК, Административен съд, С. - град, I-во отделение, 43 – ти състав

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ като неоснователна жалбата на М. А. А., роден на 01. 01. 2007 г., гражданин на С., ЛНЧ [ЕГН] против Решение №1749/17. 02. 2025 г. на председателя на ДАБ при МС, с което на основание чл.75, ал. 1, т.2, вр. чл. 8 и чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ, вр. с чл. 9 от ЗУБ, е отказано да му бъде предоставен статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд на Република България в 14 - дневен срок от съобщението до страните, че е изготвено.

СЪДИЯ: